

Zomrel vo veku, keď sa ešte nemusí zomierať. Na trebišovskom cintoríne spočinul človek, ktorý sa bál iba Boha.

Odpočínutie večné daj mu, Pane.

Uverejnené v denníku SME, 3. februára 1995

Ján Kempný ako symbol generácie

Minulý týždeň zomrel v Rajeckých Tepliciach vo veku 84 rokov JUDr. Ján Kempný, v rokoch 1946 - 1947 generálny tajomník Demokratickej strany a poslanec Národného zhromaždenia. Ticho, priam nebadane žil medzi nami Ján Kempný. Iba občasnú novinovú rozhovory a minulý rok udelenie Radu Ľudovíta Štúra prezidentom republiky pripomenuli verejnosti Jána Kempného a v jeho osobe generáciu politikov, ktorí po vojne vzdorovali náporu komunizmu, a keď ho nezadržali, odniesli na svojich pleciach najtvrdší úder. Pád komunizmu zastihol túto generáciu zväčša vo vyššom veku, keď už nemohli priamo zasiahnuť do politického diania. Ponovembrová generácia bola zasa natolko zaujatá sebou, že akoby nezostalo miesta a času na zhodnotenie práce a obetí ľudí, ktorí v roku 1946 vyhrali voľby nad komunizmom.

Ján Kempný sa podieľal na príprave a budovaní Ľudovej republikánskej strany, ktorá mala po vojne združovať najmä katolíckych voličov. Komunisti nakoniec nepovolili vznik takejto strany, preto demokratické sily Slovenska zvolili inú cestu. Katolíci a evanjelici uzavreli dohodu o volebnej koalícii, ktorá dostala názov Aprílová dohoda. Dnes už znie čudne, keď sú protagonisti politickej dohody označovaní ako katolíci a evanjelici, ale taká bola realita Slovenska

v roku 1946. Aprílová dohoda priviedla katolíckych voličov do tábora Demokratickej strany, legálne pôsobiacej, a Demokratická strana umožnila katolíckym politikom, medzi inými Jánovi Kempnému, dostať sa do parlamentu. Výnimočnosť Aprílovej dohody v našich dejinách spočíva v tom, že nastolila kompromis a politické spojenectvo aj medzi ľuďmi, ktorí nedávno stáli ostro proti sebe. Vtedy sa to mohlo javiť ako účelové spojenectvo proti komunizmu. S historickým odstupom vidíme, že to bolo ideové spojenectvo za demokraciu. Aprílová dohoda priviedla Demokratickú stranu k veľkému volebnému víťazstvu v máji 1946. Demokratická strana dostala takmer dve tretiny hlasov, komunistická strana 30 percent. Bola to najzdravujúcejšia porážka komunizmu v strednej Európe. Listovanie v denníku Čas z rokov 1946 - 1947 ukazuje, že Ján Kempný stál v prvom rade zápasu s komunizmom. Aj nápor komunistov smeroval v prvom rade proti Kempnému. V septembri 1947 zatkli Jána Kempného a Miloša Bugára, oboch generálnych tajomníkov DS. Ich zatknutie bolo prológom k neskorším februárovým udalostiam z roku 1948. Na zatknutie poslancov Jána Kempného a Miloša Bugára musel dať súhlas imunitný výbor vtedajšieho Národného zhromaždenia. Za pozbavenie imunity oboch poslancov hlasovali vtedy aj poslanci za českú Národno-socialistickú stranu. Netušili, že o pol roka budú zatýkať ich, aj keď sa to dalo predvídať. Ján Kempný dostal 6 rokov, ktoré si v plnom rozsahu odsedel. Z väzenia sa vrátil do uväznenej krajiny. Pracoval ako robotník a venoval sa rodine. Demokratizačný proces v Komunistickej strane v roku 1968 mal pre neho iba taký význam, že už nemusel ďalej pracovať ako robotník, ale mohol pracovať ako technický úradník. Po odchode do dôchodku zostal Ján Kempný pozorovateľom politickej scény. Odsudzoval nedemokratické metódy vládnutia na Slovensku a vital združovanie opozície, predovšetkým zblížovanie KDH a DS. Nedožil sa toho, aby mohol verejne pozdraviť vznik volebnej koalície za demokraciu na Slovensku. Pohreb Jána Kempného prebehol v Žiline bez väčšej pozornosti médií. Zdá sa, že je to osud tejto veľkej generácie slo-